

شهر

روزنامه شهر امید و زندگی

شنبه ۳۱ شهریور ۱۳۹۸
شماره ۲۹۳۶ | ۷۰۰ تومان

۱۲ صفحه + ۴ صفحه ورزشی
۱۶ صفحه ویژه شهرآرامچه
۹ مهر ۱۳۹۸ | ۰۲ صفر ۱۴۴۱
شماره ۲۹۳۶ | ۷۰۰ تومان

یادداشت

سیاست نفتی ناصحیح انتقال آب به شهر مشهد

حمید مسعودی
پژوهشگر اجتماعی
جهاد دانشگاهی

پروژه‌های انتقال آب به شهرها و مراکز صنعتی از عمده پروژه‌های کلانی است که در بیشتر کشورها اجرا می‌شود. کشور ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست و به دلایل مختلف، پروژه‌های انتقال آب را اجرا کرده و خواهد کرد. شهر مشهد در کنار سایر شهرهای استان‌های خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی و سیستان و بلوچستان هدف انتقال آب درای عمان است. به احتمال زیاد نهادهای مجری به این مسئله نگاه کارشناسی داشته‌اند و سال‌های متمادی است که مطالعاتی در این رابطه صورت گرفته است؛ ولی جادارد یا نگاهی دیگر به این پروژه بنگریم. اصولاً انتقال آب زمانی ضرورت پیدا می‌کند که تمامی سیاست‌هایی که می‌تواند در مدیریت آب دخیل باشد و مصرف بهینه آب را ممکن سازد، امکان اجرا نداشته باشد یا هزینه‌های اجرای آن به مراتب بالاتر باشد. یکی از مسائل مهم در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کشور ایران، تأثیرپذیری این راهبردها از دارایی نفتی است. بودجه دولت‌ها به نفت وابسته بوده و اگر چه تلاش شده است از سهم آن کاسته شود، همچنان این موضوع مدیریت کشور را با چالش روبه‌رو کرده است؛ چرا که قیمت نفت تابع شرایط بسیاری است که گاهی به حوزه اختیار مدیران کشوری خارج است. وابستگی به نفت از لایه‌های دیگر جامعه نیز نفوذ کرده و باعث شده است که حتی در مدیریت شهری و اجرای برنامه‌های مختلف نگاه نفتی به چشم بیاید. برای مثال در بعد اقتصادی وابستگی به تسهیلات و سرمایه‌گذاری دولتی، به‌عنوان یک منبع مهم و ارزان تلقی شده و چرخه اقتصادی بدون مشارکت آن‌ها با دشواری می‌چرخد. در پروژه اخیر این نیز سیاست نفتی نمود یافته است؛ به‌طوری‌که شهرها خود را به منابع آبی دوردست وابسته کرده‌اند و کمتر به سراغ بازنگری در سیاست‌های درونی خود همچون سیاست مدیریت مصرف، باز یابی یا تصفیه آب‌ها و همچنین مدیریت آب‌های سطحی می‌روند. آیا به‌راستی به پیامدهای انتقال آب به شهرهای بزرگی همچون مشهد فکر شده است؟ آیا انتقال آب چاره مشکل کم آبی است؟ لازم است مجریان این طرح دلایل توجیهی خود مبنی بر هزینه‌های انتقال آب در کنار وضعیت سیاست‌های درونی را ارائه کنند. از آنجا که آبی که بناست منتقل شود، بیشتر جنبه استفاده در صنعت دارد، آیا امکان آن نیست که از تصفیه آب شهری با مهار آب‌های سطحی برای این منظور استفاده شود؟ با توجه به وابستگی توسعه شهر و نیازهای آبی آن، بهینه نیست که مدیریت شهری در راستای برنامه‌ریزی توسعه شهری متناسب و پایدار قدم بردارد؟ مردم چه دیدگاه و جایگاهی در این پروژه دارند؟ ارزیابی آثار اجتماعی و پیوست فرهنگی پروژه انتقال آب می‌تواند راهگشای مدیران باشد و تدوین راهبردهای اجتماعی و برنامه‌های عملیاتی آن تأمل بیشتر در پیاده‌سازی این پروژه را باعث شود. در صورتی که بخشی از هزینه‌های اجرای این طرح در راستای فرهنگ‌سازی مصرف آب، پروژه‌های مهار آب‌های سطحی در مجاورت صنایع و فضاهای سبز شهری، پروژه‌های تصفیه آب‌های شهری، جلوگیری از مصرف بی‌رویه و خارج از استاندارد آب در بخش کشاورزی و اجرای مطالعات و پژوهش‌های کاربردی در حوزه مدیریت آب و بومی‌سازی برنامه‌های جهانی مهار کم آبی صورت می‌گرفت، حتماً عایدات بیشتری می‌داشت. نگرانی این است که دسترسی به آب دریای عمان، سیاست مشابه وابستگی به نفت را باعث شود و هزینه‌های پیگیری این اقدام‌های درونی را دوچندان کند. در اصل هر چه منابع آبی موجود برای مردم، سرمایه‌گذاران و مدیران اجرایی حساس‌سازی و ارزشمند شود، مدیریت منابع آبی نیز ممکن می‌شود و آب به‌صورت پایدار برای نسل‌های آینده باقی خواهد ماند. در این مسیر رسانه‌ها، اصناف و سمن‌ها نقش کلیدی دارند و نباید از پرداختن به مسئله انتقال آب غافل شوند و نگاه هیجانی به آن داشته باشند.

ثبات در بازار خودرو

گزارش تحلیلی از وضعیت بازار خودرو در سال ۹۸ و پیش‌بینی این بازار در نیمه دوم سال

گزارش

۹ فرمان حیاتی به عابران پیاده

درباره دلایل عمده تصادفات جرحی و فوتی در مشهد که به سادگی قابل پیشگیری است

اگر دستی بر فرمان دارید و رانندگی جزو امور روزانه تان است، بد نیست پلیس راهور، بی توجهی به جلو، رعایت نکردن علت تصادفات را در شهری که زندگی می‌کنید، جست‌وجو کنید. طبق گزارش‌های غیرمجاز، به ترتیب علت‌های اصلی تصادفات جرحی و فوتی در شهر مشهد به شمار

جدال دانش آموزان بامیدان مغناطیسی

بیم ابتلا به بیماری برای دانش آموزان مدرسه ابتدایی شهرک قدس که زیر سایه نیروگاه برق تحصیل می‌کنند

آوارگی مادر در ۲۵ سالگی

روایتی از زندگی مادری پیردر مسجد که فرزندانش او را رها کرده‌اند

« در زندگی هم سختی زیاد دیدم، هم تلخی زیادی چشیدم. اما از همه تلخ‌تر این است حالا که پیر و از پا افتاده شده ام هیچ‌یک از بچه‌هایم من را نمی‌خواهند و مرا از خانه‌شان بیرون کرده‌اند. بچه دارم، اما فقط یکی از آن‌ها به دردم من می‌رسید که او هم الان گوشه زندان افتاده است. بعضی از بچه‌هایم حتی خبر ندارند که من مرده‌ام یا زنده...»

عکس: علی عبدالهی / شورا را

پارکی برای نشاط کودکان

باتصویب شورای شهر پارک موضوعی کودک و سلامت در مشهد ایجاد می‌شود

گزارش

کمی آلوده، آلوده، آلوده‌تر

میانگین آلاینده‌های پنج‌ساله مشهد نشان می‌دهد که محدوده‌های شرقی و جنوب شرقی بیشترین آلودگی را دارد

گزارش

حمله شبانه اشرار به توس ۲۵

گروه سه نفره اوباش که باقمه و تبر به جان ۱۱ خودرو در مشهد افتاده بودند، دستگیر شدند

گزارش

خبر

اقتصاد مشهد در ترازوی نقد متخصصان

متخصصان و فعالان اقتصادی در نشست با مدیران اقتصادی شهر به نقد عملکرد مدیریت شهری پرداختند

عکس: بهمنی / شورا را

معان اقتصادی شهردار با بیان اینکه دستوردهای دوره پنجم مدیریت شهری با سایر شهرداری‌های کشور مقایسه‌شدنی نیست، گفت: نمایشگاه ظرفیت‌ها و دستاوردهای پروژه‌های سرمایه‌گذاری اقتصادی در مشهد ۲۱ تا ۲۳ آبان‌ماه برگزار خواهد شد.

● سرمایه‌گذار، زالوصفت نیست

رئیس کمیسیون حقوقی شورای شهر نیز در این جلسه گفت: تا مدت‌ها در جامعه ما تبلیغ می‌شد که سرمایه‌گذاران زالوصفت هستند و نگاه‌های این چنینی ترویج می‌شد. سعی کردیم این رویکرد را اصلاح کنیم. در همین راستا برای اولین بار در فضای شهری تصاویر کارآفرینان را اکران کردیم که البته خیلی‌ها عصبانی شدند، اما مهم نظر رضایت‌بخش اکثریت مردم است. سیدمحسن حسینی پویا افزود: درباره جذب سرمایه خارجی علاقه‌مند بودیم، اما فرصت نکرديم. وقتی آمدیم، بیش از ۳۰ پروژه قفل بود. برای اینکه اثبات کنیم مشهد جای خوبی برای سرمایه‌گذاری است، ابتدا باید این قفل‌ها را باز می‌کردیم و اکنون همین موضوع باعث شده که سرمایه‌گذاران از سایر نقاط ایران به مشهد بیایند. برآورد ما این است که شرایط سرمایه‌گذاری در مشهد از تهران، اصفهان، شیراز و تبریز مساعدتر است؛ اما این به معنای این نیست که جایگاه کنونی ما رضایت‌بخش است. عضو هیئت‌رئیس شورای شهر نیز در این جلسه گفت: مسائل حوزه اقتصاد و سرمایه‌گذاری به عوامل گسترده‌ای مرتبط است. برخی از این عوامل در کنترل مدیریت شهری است و بخش عمده آن چنین شرایطی ندارد. محمدحسین ودیعی با اشاره به محدودیت‌های حوزه سرمایه‌گذاری گفت: محدودیت‌های ما در روابط بین‌المللی، قوانین مزاحم کسب‌وکار، قوانین تأمین اجتماعی و مالیاتی و... همه و همه برای سرمایه‌گذاران ما محدودیت ایجاد کرده‌اند؛ اما با وجود این شرایط سخت، هنوز خیلی از فعالان اقتصادی خود را سرا پا نگاه داشته‌اند.

معاونت اقتصادی در مجموعه مدیریت شهری عمر هفت‌ساله دارد و در این مدت گرگ‌شایی‌های بزرگی کرده است. انباشت دانش و تجربه در این معاونت قدرت انجام کارهایی را به این معاونت داده است که سایر شهرداری‌ها حتی اگر اراده‌ای برای انجام آن داشته باشند، امکان آن را نخواهند داشت. اژدر ازدری با اشاره به وظایف معاونت اقتصادی، گفت: تأمین مالی از طریق اوراق مشارکت، یکی از وظایف معاونت اقتصادی است. در این دوره تنها به استفاده از ظرفیت بند «و» تبصره ۵ قانون برنامه و بودجه در سال ۹۸ بیش از ۴۲۰۰ میلیارد تومان اجازه انتشار اوراق مشارکت گرفتیم. این کار محصول همت و هم‌افزایی شهرداری و سایر نهادهای استانی بوده است. این کار باعث شد که توان شهرداری برای تأمین مالی سایر پروژه‌ها افزایش یابد؛ به نحوی که در این دوره بیش از ۸۱۰۰ میلیارد تومان تأمین مالی داشتیم. وی با اشاره به صحبت‌های مطرح‌شده در جلسه گفت: مقدمات ایجاد شرکت سهامی برای جذب سرمایه‌های مردمی فراهم شده است. درباره جذب سرمایه‌گذاری خارجی قبول داریم که به نحو شایسته عمل نشده است، اما شرایط کشور در این زمینه بهتر از ما نیست؛ حتی صنعت پتروشیمی که همیشه جذب سرمایه خارجی می‌کرد، دیگر در این زمینه موفق نیست. با این وجود امیدواریم با استفاده از مصوبه دولت مبنی بر اعطای اقامت پنج‌ساله به سرمایه‌گذاران خارجی، در این زمینه فعال‌تر شویم.

سرمایه‌های خرد مردمی گفت: در دوره‌ای که نهادهای بین‌المللی شعار تعاون را برای یک دهه انتخاب می‌کنند، ما نیز باید به این مهم بیشتر توجه کنیم. بسیاری از پروژه‌های شهری با سرمایه‌های خرد مردم به انجام می‌رسد و از این طریق مردم نیز در سود توسعه شهر سهیم خواهند شد. این کار باید از طریق ایجاد شرکت تعاونی توسعه شهری انجام شود. رحیم باغبان، استاد دانشگاه و حقوق‌دان، نیز در این جلسه گفت: من در وکالت شرکت‌های بین‌المللی تجربه ۲۷ ساله دارم و از همین رو با استناد به این تجربه چندساله برای توسعه شهر، استفاده از سرمایه‌گذاری خارجی را پیشنهاد می‌کنم. وی افزود: در این دوره مدیریت شهری اصلاً ندیدم که در این زمینه فعالیت شایسته‌ای انجام شود. سال‌هاست می‌بینیم بخش خصوصی در جذب سرمایه خارجی موفق‌تر از بخش دولتی عمل می‌کند. امروز توان مالی برخی شرکت‌های چندملیتی بین‌المللی به اندازه بودجه سالیانه ۲۵ کشور است. اگر این روزنه فعال شود، مشکل تأمین منابع مالی در مشهد حل خواهد شد. شرکت‌های بسیاری هستند که حاضرند در این شهر سرمایه‌گذاری هنگفت کنند.

● دستاوردهای مشهد را با سایر شهرها مقایسه

کنیم معاون اقتصادی و رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شهرداری نیز در این جلسه گفت:

● نگران دوره بعدی شورا هستیم! «نگران» در دوره بعدی شورای شهر، افرادی انتخاب شوند که دستاوردهای شورای پنجم را متوقف کنند!» این جمله را غلامرضا خواجهی در این جلسه بیان کرد. وی عضو سومین دوره شورای اسلامی شهر بوده و اکنون عضو هیئت‌علمی گروه حقوق دانشگاه فردوسی است. خواجهی گفت: افراد شاخص و استادان دانشگاه اگر از عملکرد این دوره شورای شهر رضایت دارند، به هر طریق باید عمل کنند. وی افزود: بعد از دوره سوم شورای شهر، شورایی در طول ۴۰ سال گذشته شیب مثبت داشته است و منجر به توسعه شهر شده؛ با این وجود در این مسیر ضعف‌ها و کاستی‌ها نیز کم نبوده است. مدیریت شهری مشهد نیز که بودجه آن دو برابر کل بودجه استان است، سهم زیادی در این فرایند داشته و دارد. از همین رو شب گذشته اعضای کمیسیون اقتصادی شورای اسلامی شهر و معاونان شهردار که در اقتصاد شهر نقش دارند، در جلسه‌ای رودرو با کارشناسان و فعالان اقتصادی به نقد و بررسی عملکرد شهرداری در حوزه دستاوردهای اقتصادی پرداختند.

● اعتماد مردم، بزرگ‌ترین سرمایه

رئیس کمیسیون اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای اسلامی شهر در این جلسه گفت: اعتماد مردم بزرگ‌ترین سرمایه حاکمیت است و با اعتماد مردم می‌توان تمام مشکلات را حل کرد. بدون تردید نارضایتی و بی‌اعتمادی مردم بزرگ‌ترین آسیب‌ها را به همراه دارد و تمام توان دستگاه‌های اجرایی و امنیتی را به خود معطوف می‌کند و از منظر اقتصادی نیز به فرار سرمایه منجر می‌شود. احمد نوری ادامه داد: اکنون ناپهنجاری‌های اجتماعی در قانون توجه‌ها قرار دارد و تمام توان دستگاه‌های متعددی را گرفته است؛ اما کمتر کسی توجه می‌کند که این مشکلات معلول‌اند و علت آن در معضلات اقتصادی، بیکاری و مسائل معیشتی است. وی با اشاره به وضعیت اقتصادی شهر، ادامه داد: در ابتدای دوره جدید شورای شهر، شهرداری مشهد ۶ هزار میلیارد تومان بدهی بانکی داشت. همچنین حدود ۲ هزار میلیارد تومان بدهی به پیمانکاران و بدهی معوق داشتیم؛ اما تاکنون با استفاده از بند «د» تبصره ۵ قانون برنامه و بودجه کشور، بیش از ۵ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های شهرداری به بانک‌ها با مطالباتمان از دولت تهران و تسویه شده است.

آگهی مناقصه شرکت
بهره‌برداری قطار شهری مشهد
نرخ در صفحه ۲

هر هفته پنجشنبه‌ها
شنبه‌ها یکشنبه‌ها
دو شنبه‌ها